

Posudek oponenta bakalářské práce – teoretická část

Jméno a příjmení studenta	Ivana Dzhanovská		
Studijní program	Teorie a praxe audiovizuální tvorby		
Obor/ateliér	kamera /ateliér Audiovizuální tvorba		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2023/2024
Název práce	Desexualizace ženského těla ve filmu pohledem kameramanky		
Oponent/ka práce	Mgr.Art Július Liebenberger Art.D		

KRITÉRIA HODNOCENÍ	Nedostatečné	Dostatečné	Uspokojující	Dobré	Velmi dobré	Výborné	Nedokážu posoudit
Naplnění tématu a rozsah práce					X		
Nastavení cílů a metod práce						X	
Úroveň teoretické části práce						X	
Úroveň analyticko-výzkumné části práce					X		
Splnění cíle práce					X		
Struktura a logika textu					X		
Kvalita zdrojů a práce s nimi v textu						X	
Inovativnost, kreativita a využitelnost					X		
Jazyková a formální úroveň práce, přílohy							X
Konzultace studenta							X

Ivana Dzhanovská predkladá prácu, ktorá si zaslúži našu pozornosť. Témou sa snaží predostrieť názor na ženské telo ako objekt záujmu z pohľadu tvorby obrazu a dramaturgie a narábania s aktom a jeho zobrazovaním.

Dzhanovská predkladá svoj pohľad, pričom sa snaží dospieť k záveru, ako sa postaviť k problému zobrazovania aktu bez toho, aby sa dotkla hraníc, ktoré v práci považuje za problematické. Tým je akt ako nástroj sexuality a pornografie.

Jej záujem o telo významne deklaruje na str. 56 svojej práce kde tvrdí: cit.: „Často se přistihnu, že estetizují akce a pohyby, které mohou být pro jiné odpudivé. Baví mě pozorovat, jak se svaly stahují, když boxer natahuje ruku k úderu, a jak se kapky potu a krve mísí a vytvářejí lesklou emulzi, která se ve sv tle třpytí. Fascinuje mě , jak tuk člověka s nadváhou nebo plná ňadra ženy při pohybu poskakují nahoru a dolů. Líbí se mi, jak se při orgasmu stahují mužská lýtka. Udivuje mě to, jak se tělo kontorsionisty skládá a stlačuje a překvapuje nás každým pohybem, nebo jak se při porodu ženský krk rozširuje a jeho žíly vypadají, že vybuchnou. Líbí se mi povislá kůže na hubených, ale pevných pažích starého muže pracujícího na poli. Se zvědavostí pozoruji celou tu paletu možností a vizuálního bohatství, které nám lidské tělo - mladé i staré, hubené i plné, mužské i ženské může nabídnout.“

V tomto tvrzení cítit veľký záujem a ľudskosť. Práca je potvrdením tohto záujmu, najmä v časti 5.1, kde autorka používa svoje fotografie ako predlohu pre analýzu mužského a ženského pohľadu na erotiku a sexualitu aktu.

Táto hlavná časť je však determinovaná mierne problematickým východiskom. V úvode práce sa snaží Dzhanovská zistiť, ako fungujú súčasné algoritmy sociálnych sietí, pričom skúma tento algoritmu na základe svojej skúsenosti s vymazávaním obsahu, ktorý bol označený ako problémový z dôvodu sexuálneho kontextu. Bolo by zaujímavé, pokiaľ by táto časť bola nosnou, nakoľko po úvodnej časti neprichádza rozuzlenie ako to vlastne s vyhodnocovaním obsahu je a túto tému autorka opúšťa a tak sa vlastne čitateľ nedozvie, aké sú súčasné normy pre zdieľaný obsah.

Miesto toho poslucháčka rozpracúva ďalšiu pasáž, pri ktorej skúma historické kontexty zobrazovania ženského tela a jeho prítomnosť v umení. Na základe tohto predkladá resultát, že postupne dochádza k „očisteniu“ tela od jeho stigmatizácie a postupuje až do súčasnosti kde vidí vyvrcholenie v pornografii a sexizme, ako prítomnosť mužského elementu pri vzťahu k ženskému telu.

Tu by som namietal dôležitý argument, že autorka vychádza z čisto mestského či sakrálneho vnímania ženy- bohorodičky, avšak opomína spomenúť napr. rurálne prostredie, kde žena bola (či dokonca stále je) vnímaná ako „nečistá“ až do 70 rokov 20 stor. (pri a po pôrode - kútnica, v biblii i v židovskom práve (biblia 3. kniha Mojžišova 12. kapitola), islámske právo atď. . A jej akékoľvek nahé zobrazenie je nehodné ...

Pri čítaní sa pozorný konzument neubráni predstave, že práca je podaná pomerne jednostranne a autorka príliš zdôrazňuje ženu ako objekt sexuality, pričom je množstvo filmových diel, kde žena je heroizovaná či veľmi láskavo vnímaná – napr. film Železná lady či Amélia z Montmártru, či príklad rovnováhy medzi sexualitou starnúceho muža a mladého dievčaťa vo filme Posledné tango v Paříži s kamerou Vittoria Storara. To je len málo z príkladov, ktoré narušujú Dzhanovskej tvrdenie zo záveru práce, že v kinematografii sa uplatňoval mužský pohľad, ktorý ona vníma ako sexuálny až pornografický.

Čo je však treba pochváliť je jej záujem vypátrať hranicu medzi (podľa nej) mužským a ženským pohľadom na telo, pričom jej využitie vlastných (a veľmi zdarilých) fotografií dobre poslúžilo na áčrt skúmanej problematiky. U i tu sa dá však namietat' výber, nakoľko Dzhanovská zámerne atakuje hranicu vulgarity, občas pripomínajúce Newtonove fotografie pričom nie vždy tak ženské telo musí byť zobrazované – vid' práce napr. Drtikola či Tóno Stana.

Práca je provokatívna a vskutku zaujímavá. Škoda len, že autorka nemala viac priestoru pre obširnejšie skúmanie a tak sú jej závery značne subjektívne. S tým však autorka počíta, nakoľko sama konštatuje, že cit.: *„Je však treba poznamenať, že ľudia majú rôzne vnímanie toho, čo je prijateľné a čo nie, čo je urážlivé a čo nie, čo je príliš a čo je v poriadku. Můžeme použiť výber popsané techniky, ale nikdy nemůžeme očekávat, že všichni budou věci vnímat stejně, jako my.“*

Otázky k obhajobě (výhrady, připomínky, náměty, atd):

1. Ako je v súčasnosti vnímaná sexualita či zobrazenie nahoty na bulharskom vidieku.
2. Príklady fotografií, ktoré uvádzate sú na hranici, ktorú skúmate. Existujú príklady umeleckých fotografií ktoré nie sú pornografiou ale sú už za touto hranicou? Z akého obdobia pochádzajú – uveďte príklad.

Návrh klasifikace **B- velmi dobře**

V Bratislavě dne 28.5.20204

.....
podpis oponenta / oponentky práce